

10.3.2020

Eduskunnan ympäristövaliokunta 11.3.2020 klo 9.30

Asia: U 73/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevista ehdotuksista

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto koskien maatalouspolitiikan uudistamista (CAP)

Ympäristöministeriön asiantuntijoina valiokunnassa ovat:
Erityisasiantuntijat Sonja Pyykkönen ja Johanna Helkimo

Ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan seuraavin huomioin.

Ympäristö- ja ilmastotavoitteet ovat tulevassa CAP:ssa keskeisessä roolissa. Ympäristöministeriö korostaa, että tulevassa CAP:ssa tulee heijastua Suomen tavoite vahvan ja kunnianhimoisen ilmastopolitiikan luomiseksi niin EU:ssa kuin kansallisesti. *Toimenpiteet, joita tarvitaan maatalouden ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseen ovat tiedossa ja toteutettavissa.* Olemassa on myös tietoa siitä, kuinka toimenpiteet voidaan kohdentaa ympäristötavoitteiden saavuttamisen kannalta kustannustehokkaasti.

Ympäristöministeriö toteaa, että ympäristökorvaukseen varattu rahoitus on Suomessa ollut nykyisellä ohjelmakaudella riittämätön. Ympäristötoimien toteuttamista on jouduttu rajoittamaan ja lisärahoituspäätöksiä on tehty. Kuten tuottajajärjestöt ovat useaan otteeseen tuoneet esiin, *viljelijät ovat valmiita toteuttamaan ympäristötoimenpiteitä, kun niistä korvataan.* Ympäristöministeriön kannalta on tärkeää, että tulevassa CAP:ssa ympäristö- ja ilmastotoimiin suunnataan riittävä, nykyistä suurempi rahoitus.

Vastuu ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin pääsemisestä on jäsenmailla, joiden on maatalouden strategisissa suunnitelmissaan osoitettava, että nykyistä suurempi kunnianhimo toteutuu. Vähenevän II pilarin rahoitus ei ympäristöministeriön näkemyksen mukaan riittäne kaikkiin edellytettyihin ympäristötoimiin, minkä vuoksi ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiden toteuttaminen pelkästään II pilarin kautta ei todennäköisesti ole mahdollista. Ottaen huomioon hallituksen kunnianhimoiset ilmasto- ja ympäristötavoitteet, ympäristöministeriön korostaa, että CAP:n ekojärjestelmän merkitys on olennainen tavoitteiden saavuttamiseksi. *Suomen on mahdollista ottaa ekojärjestelmä käyttöön, oli se jäsenmaille pakollinen tai ei.*

Ympäristö- ja ilmastotoimet on suunniteltu koko CAP-suunnitelman läpileikkaaviksi teemoiksi. Ympäristöministeriön näkökulmasta on tärkeää huomioida, että *kun toisaalla maksetaan ympäristö- ja ilmastotoimista, ei toisaalla tule tukea niiden vastaisia toimia.* Ympäristöministeriö tukee ajatusta siitä, että CAP ehdotuksen mukaan jäsenvaltio voisi määritellä tukikelpoisuudelle lisärajoituksia esimerkiksi ilmasto- ja ympäristösyistä. Tällöin esimerkiksi turvepeltojen raivaamista voidaan rajoittaa ja maatalouden kasvihuonekaasupäästöjä vähentää. Mikäli turvepeltojen raivaaminen jatkuu edelleen, maatalouden kasvihuonekaasupäästöjen kasvua ei tutkijoiden mukaan saada pysäytettyä ja samalla tuhlataan muilla keinoin saavutettu hyöty.

Suomessa *maatiloilla on hyvää osaamista ympäristötoimenpiteiden toteuttamisesta* ja viljelijät ovat muuttaneet toimintatapojaan ympäristölle suotuisampaan suuntaan. Ympäristöministeriö korostaa, että kehitystä tulee jatkaa erityisesti nyt, kun maataloudella on uusia haasteita ilmastomuutoksen myötä. Ympäristötoimenpiteiden toteuttaminen ei ole viljelijöiltä pois vaan heille hyödyksi. Esimerkiksi hyötyä on saatavissa paremman maan kunnon myötä tai osaamisen kehittyessä niin, että tuotantopanoksia tarvitaan nykyistä vähemmän.